

Jäteveden kohtuullistamisanomus

Tekninen lautakunta 13.08.2024 § 57
157/10.04.03/2024

Ruoveden kunnan vesihuoltolaitoksen asiakas on jättänyt kohtuullistamisanomuksen jäteveden osalta. Hakemuksen mukaan kohtuullistaminen koskee keväällä tapahtunutta putkiston rikkoontumisen seurauksena tapahtunutta vesivahinkoa, jonka seurauksena kiinteistön märkätiloihin sekä niiden ympärillä ja vieressä sijaitseviin rakenteisiin on päässyt vuotamaan vesijohtoverkostosta merkittävän suuri vesimäärä, yhteensä noin 3000 m³.

Kiinteistön omistaja on hakenut sekä talousveden toimittajalta (Vesiosuuskunta Vesijako) että jätevesien käsittelijältä (Ruoveden kunta) maksun kohtuullistamista. Kohtuullistamispyyntöä perustellaan sillä, että monella vesilaitoksella (Kuten HSY ja Tampereen Vesi) on periaatepäätös -linjaus vesivahingoissa viemäriin ja rakenteisiin ohjautuvien talous- ja vuotovesi maksujen kohtuullistamisesta. Periaatepäätöksiä tai -linjauksia ei ole toimitettu hakemuksen liitteenä.

Kiinteistönomistajan antaman oman selvityksen mukaan jätevettä ei olisi päätynyt viemäriin, vaan vahinkokartoitusraportin perusteella ”suuri osa vuotovedestä on oletuksesta poiketen ohjautunut viemäriin sijaan rakenteisiin” sekä ”lausunnon perusteella on siis syytä päätellä, että vuotovesi ei hakemuksessa tehdystä oletuksesta poiketen olekaan suoraa ohjautunut viemäriverkostoon, vaan vesi on märkätilan sekä sen vieressä olevien tilojen rakenteiden läpi ohjautunut maaperään ja siis imeytynyt kiinteistölle”.

Hakemuksella pyydetään huomioimaan esimerkkitapaus (Orimattila) jossa kohteena oli vastaava, mittaluokaltaan pienempi, vahinko. Tässä vahinkotapauksessa Orimattilan kaupunkikehitys- ja tekninen valiokunta päätti 19.3.2024 34 § erityisesti Oikeustoimilain 228/1929 36 § perusteella veloittaa asukkaaltaan pelkästään talousveden ja jäteveden siirrosta ja käsittelystä aiheutuvan omakustannushinnan. Perusteena oli maksun kohtuullisuus.

Annettujen selvitysten perusteella kiinteistönomistaja pyytää jätevesimaksun kohtuullistamista kokonaisuudessaan 100 %.

Kiinteistönomistaja on pyynnöstä toimittanut vahinkokartoitusraportin. Raportista ilmenee, että rakenteisiin on päätynyt suuri määrä vettä. Kuitenkaan raportista ei esitetystä poiketen ilmene, että ”valtaosa vedestä” olisi päätynyt rakenteisiin. Tämä ei ole teoriassa mahdollistakaan, sillä lattiakaivollisessa tilassa vesi päättyy ensimmäisenä viemäriin. Näin ollen tiloissa, joissa on lattiakaivo, on suurin osa vedestä kiistatta päätynyt viemäriin. Vahinko on sattunut lattiakaivollisessa tilassa (pesuhuone), josta vesi on valunut esteettä saunatilaan (ei kynnystä, lattiakaivo) sekä kynnyksen yli takkahuoneeseen (ei lattiakaivoa).

On selvää, että myös rakenteisiin ja sitä kautta maaperään on päätynyt vettä viemäriin sijasta, ja lasku on siltä osin kohtuullistettavissa. Teknisen toimen tekemän arvion perusteella kuitenkin korkeintaan kymmenen prosenttia vedestä (noin 300 m³) on voinut päätyä muualle kuin viemäriin. Tehtyjen kosteusmittausten perusteella voidaan päätellä, ettei vettä ole päätynyt valumalla lattioita pitkin muihin tiloihin kuin sauna- ja suihkutiloihin sekä viereiseen takkahuoneeseen. Muut tilat ovat kärsineet vain

pitkäaikaisesta korkeasta ilmankosteudesta. Kiinteistön perustamistapa on maanvarainen laatta, ja näiltä osin rakenteisiin imeytymisen voidaan arvioida olevan suhteellisen vähäistä. Rakenteisiin ei mahdu lattia- seinä- ja kattorakenteiden tilavuutta enempää vettä, eivätkä rakenteet johda vettä suoraa maahan toisin kuin esimerkiksi tuulettuvan alapohjan tapauksessa.

Kiinteistön omistajan vastuulla on huolehtia kiinteistöstään ja seurata sen kuntoa. Pitkien poissaolojen tapauksissa, esimerkiksi yli viikon mittaisilla lomilla tai muilla poissaoloilla, tulisi kiinteistön vedensyöttö sulkea kokonaisuudessaan vahinkojen välttämiseksi. Vesilaitoksella ei ole velvollisuutta eikä mahdollisuutta valvoa tai selvittää yksittäisten kiinteistöjen hetkellistä vedenkulutusta, eikä edellytyksiä reagoida putkirikkoihin. Kiinteistön omistajan vastuulla on huolehtia siitä, että vesi ei jäädy, tai jäätyessään aiheuta vahinkoja.

Puhtaan veden laskeminen viemäriin häiritsee erityisesti jäteveden käsittelyä, sillä puhdas vesi laimentaa lietettä ja hidastaa puhdistusprosessia. Puhdas vesi on näinollen aiheuttaa suurimman mahdollisen kustannuksen jäteveden prosessiin. Verkostoon päätyneet useiden tuhansien kuutioiden vesimäärä on häirinnyt merkittävästi prosessia ja aiheuttanut vesilaitokselle muun muassa kohonneita sähkö- sekä kemikaalikustannuksia "tavalliseen" laimentamattomaan jätevetteen verrattuna.

Teknisen toimen tehdyn arvion perusteella valtaosa vedestä on päätyneet hakemuksen selvityksestä poiketen viemäriin, sillä vahinko on sattunut lattiakaivollisessa tilassa, josta vesi on ensisijaisesti valunut esteettä toiseen lattiakaivolliseen tilaan.

Vesiosuuskunta Vesijako on päättänyt maksun kohtuullistamisesta 50 % puhtaan veden osalta. Kuitenkaan kunnan vesilaitoksen päätöksen ei tule perustua muiden osapuolten tekemiin kohtuullistamispäätöksiin vaan asian ratkaisee tapauskohtaisesti Tekninen lautakunta. Perusteena voidaan katsoa olevan vesilaitoksen asiakkaiden tasapuolinen kohtelu, eikä ole tarkoituksenmukaista tehdä linjausta kohtuullistamisesta automaattisesti joka tapauksessa, varsinkin mikäli on ilmeistä että vahinko on seurausta kiinteistön ylläpidon laiminlyönnistä.

Edellä mainittujen annettujen selvitysten sekä teknisen toimen tekemien arvioiden perusteella voidaan todeta, ettei anottu 100 % jätevesilaskun kohtuullistaminen ole perusteltavissa.

Tekninen toimi esittää laskun kohtuullistamista 25 %, jolloin alkuperäisestä laskusta tulee maksaa 75 %. Perusteina kohtuullistamiseen pidetään sitä, että osa vedestä, kuitenkin korkeintaan 10 % on päätyneet rakenteisiin sekä vahingossa huomioidaan osin maksun kohtuullisuus, vaikka vahinko on syntynyt kiinteistön omistajan oman huolehtimisvelvollisuuden laiminlyönnistä. Jätevedenpuhdistamisen omakustannehinnan käyttö tapauksessa, jossa viemäriin on laskettu suuri määrä puhdasta vettä, ei ole kohonneiden kustannusten vuoksi perusteltua.

Esittelijä	Tekninen johtaja Walteri Martelin
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta päättää alentaa jätevesilaskun loppusummaa kohtuullistamisanomuksen perusteella 25 %, perusteena maksun kohtuullisuus sekä se, että kaikki vesi ei tosiasiallisesti ole päätyneet viemäriin.
Käsittely	Jussi Nurmi esitti, että loppusummaa kohtuullistetaan 50 % perusteena pitkän aikavälin vuoto kiinteistön pienestä vesiputkesta, mikä ei ole

tosiasiassa häirinnyt jätevedenpuhdistamon toimintaa. Päätösehdotus raukesi kannattamattomana.

Päätös

Tekninen lautakunta päättää alentaa jätevesilaskun loppusummaa kohtuullistamisanomuksen perusteella 25 %, perusteena maksun kohtuullisuus sekä se, että kaikki vesi ei tosiasiassa ole päätenyt viemäriin. Todetaan, että laskulle myönnetään korotonta maksuaikaa ja maksajan kanssa neuvotellaan maksusuunnitelma tarvittaessa.

Merkitään, että esityslistan julkaisun jälkeen asianosainen on toimittanut lisäselvityksiä jotka esiteltiin kokouksessa.

Merkitään, että Anita Viljanmaa poistui kokouksesta (osallisuusjävi) asian käsittelyn ajaksi klo 17.29-17.58 .

Jakelu

Hakija
Vesilaitos